

KERKGESCHIEDENIS.

Concept-missive van Baron Van Lynden v. Blitterswijk, Repraes. den Eerste Edele van Zeeland, betreffende het beroep van Ds. J. H. van der Palm te Vlissingen, Mei 1791. Gelijktijdig afschrift met opschrift in andere hand: Gezonden aan R. Pens^s met brief 1 July 1791. 4 blz. fol. Medegedeeld uit de papieren van Mr. L. P. van de Spiegel, in 't bezit van den hr. H. C. Nederburgh te Hees.

De reede, waarom de Heer van L. sig. verplicht oordeelt de Heeren Borgemeesters van Vlissingen te versoeken sodaenige directie te willen houden dat by het aenstaende beroep in die stad te doen, geene reflexie werde gemaakt op Ds. Van der Palm, veel min, dat de keuse op hem valle, is uijt hoofde van schriftelijke informatie, des noods te produceeren, houdende in substantie:

Dat Ds. Van der Palm op sijne standplaats Maertensdijk in de Provincie van Utrecht de Gemeente op eene onbetaemelyke wyze heeft opgehitst tegens de voorstanders der oude Constitutie, so door ongemesureerde expressien op den Predikstoel, als door hun aen te setten, om sig te wapenen, en te exerceeren, in eijge persoon daerin voorgaande, en zelfs, so vermeent word, hun commandant zijnde. Dat hij hierdoor merkelyk ongenoegen aen veele sijner Gemeente hebbende gegeven, is te raede geworden, om bij de komst der Pruijssische troupes in de Provincie van Utrecht, van syne standplaats te vlugten, sonder ordre op zyne Predikbeurten te stellen, en dus Maertensdijk herderloos te laeten, so dat aldaer in eene geruime tijd niet gepredikt wierd.

Dat hij vervolgens vernomen hebbende dat zyne wederkomst aldaer niet zeer aengenaem zoude zijn, zig aen het Classis van Amersfoort (waaronder de kerk van Maertensdijk hoort) heeft geadresseert, met versoek om demissie, salvo honore, gevende voor reede van syne vlugt de beveiliginge van sijn leven en persoon tegens eene gevreesde vervoeringe door de Pruijssische troupes na elders.

Dat de Classis hier in zwaerigheid heeft gemaakt; dog dat

naderhand door D^s Van der Palm vertoont sijnde, dat hy sig by de Heer v. d. Perre geëngageert had, en dat engagement aan de Classis hebbende laeten vertoonen met herhaelt versoek om sijn ontslag, de Classis toen eindelijk met meerderheid heeft geresolveert om hem sijne demissie te verleenen, en een a twee Predikanten van den ring te qualificeeren, om hem bij den Kerkenraed van Maertensdijk los te maeken, en kerkelijke attestatie te bezorgen.

Uijt dit bovenstaende blijkt dat D^s Van der Palm deel gehad heeft in de gepasseerde troubles: maar bovendien komt in consideratie, dat aen hem ten voorleede jaere te Middelburg is belet te prediken; en dat op syn beklag deswegens aen de Regeeringe gedaen, is verklaert: „Dat de opgekome ne verhinderinge alleen veroorsaekt is door arrangementen, die, sonder het leggen van eenig grief aan den Suppl^t ten doel te hebben, om andere reedenen raedzaam zijn geoordeelt.”

Nog minder raedzaam is het derhalven, ijmand, die sig partijdig tegens zijne Hooght heeft gedraegen, en die wegens deese presumpctie te Middelburg niet heeft mogen prediken, te beroepen in eene stad van dewelke Zyne Hooght Heer is daer het zeeker te voorzien is, dat sulks niet soude kunnen geschieden, sonder veele onaengenaemheeden, en misschien gevaerlijke troubles te verwekken.

Hiervan heeft de Heer Van Lijnden vermeent, de Heeren Borge-meesters te moeten prevenieeren, en dezelve daerbenevens instantelijk te versoeken, aen hem zodra mogelijk volleedige zeekerheid te willen geeven, dat D^s Van der Palm te Vlissingen niet zal worden beroepen, en dat de gerugten van dusdaenig voorneemen verspreid, abusief zijn.

Boven dit alles heeft de Heer Van Lijnden goede reedenen, om sig verseekert te houden, dat D^s Van der Palm in sijne tegenwoordige plaetsinge zo veel genoeg en geeft, dat hij sig niet ligt soude laeten persuadeeren, om Predikant tot Vlissingen te worden, indien het beroep met geene eenstemmigheid geschiedede, en dit levert eene meerdere grond uijt, om hem van alle onaengenaemheid ten desen opsigte te menageeren. ¹⁾

¹⁾ Vergelijk over deze zaak ook: N. Beets, Het leven en karakter van J. H. van der Palm. Leyden 1842, blz. 34—46.

